

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศูนย์นวัตกรรมศิลปะการแสดงเพื่อพัฒนาเยาวชน Innovative Performing Arts Center for youth development หรือ IPAC ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2549 โดยนายสมเจตน์ ยามาเจริญ ได้ชักชวนเพื่อนๆ ที่มีใจรักในการทำงานศิลปะการแสดงมารวมตัวกัน เพื่อทำงานด้านศิลปะการแสดง โดยมีได้แสงหากำไร



ภาพที่ 1.1 สัญลักษณ์ของศูนย์นวัตกรรมศิลปะการแสดงเพื่อพัฒนาเยาวชน (IPAC)

รูปแบบการทำงานของ IPAC จะเข้าไปในลักษณะของการนำองค์ความรู้ทางด้านศิลปะการแสดง โดยเฉพาะละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) ซึ่งเป็นรูปแบบละครที่นำมาใช้สำหรับการพัฒนาศักยภาพของเยาวชน ซึ่ง IPAC มีความเชื่อว่า เยาวชนเป็นกำลังหลักที่สำคัญของชาติในอนาคต ดังนั้น เยาวชนควรที่จะได้ปลูกฝังสิ่งที่ดี ได้คิดและทำในสิ่งที่สร้างสรรค์ มีประโยชน์ และศิลปะการละครก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนได้

ดังนั้น IPAC จึงได้มีการจัดทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ เช่น การจัดค่ายละคร การอบรมการละครสำหรับเยาวชน และการจัดการแสดงละครสร้างสรรค์ เป็นต้น โดยทาง IPAC ได้รับสมัครเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-22 ปี มาเรียนรู้วิธีการสร้างสรรค์ละครร่วมกัน ทำให้เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก รวมไปถึงการพัฒนานุคลิกภาพ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

กิจกรรมต่างๆที่น่าสนใจของ IPAC ตลอดระยะเวลาที่ก่อตั้งมา มีดังนี้

โครงการ ร้อง เล่น เต้นตามฝัน ปี 2549

โครงการอบรมละครเพื่อการพัฒนาเยาวชน ปี 2549

โครงการเทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเยาวชน ครั้งที่ 1 ปี 2550

โครงการเทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเยาวชน ครั้งที่ 2 ปี 2551

โครงการเทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเยาวชน ครั้งที่ 3 ปี 2551

โครงการละครเพื่อการศึกษาเรื่อง หมีแสนสุข ปี 2552

โครงการละครเพื่อการศึกษาเรื่อง ลวงรายวัน ปี 2552

โครงการละครเพื่อการศึกษาเรื่อง นิทานชุดจุดประกาย ปี 2552



ภาพที่ 1.2 ภาพกิจกรรมต่างๆของศูนย์นวัตกรรมศิลปการแสดงเพื่อพัฒนาเยาวชน (IPAC)

นอกจากการทำงานในลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์เยาวชน ซึ่งเป็นงานที่ไม่แสวงหากำไรแล้ว ทาง IPAC ยังได้มีการทำงานเพื่อสร้างรายได้เข้ามาสู่องค์กร โดยการรับผลิตงานที่เกี่ยวข้องกับละคร ไม่ว่าจะเป็นงานสร้างสรรค์ละครเพื่อการตลาดให้กับสินค้า การรับออกแบบเสื้อผ้า หรือ ฉากละคร ซึ่งรายได้นั้นจะนำมาแบ่งใช้จ่ายในองค์กร และนำไปเป็นทุนสำหรับการสร้างสรรค์โครงการเพื่อเยาวชนต่อไป นอกจากเงินทุนที่ได้จากการทำงานในส่วนที่สร้างรายได้ของ IPAC เองแล้ว IPAC ยังได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆอีกด้วย

การจัดกิจกรรมทุกครั้งที่ผ่านมา IPAC จำเป็นต้องใช้เงินทุนเพื่อมาเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินงานในส่วนต่างๆ อาทิ ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ ค่าจ้างบุคลากร รวมไปถึงค่าเช่าสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ซึ่งเงินทุนสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทั้งในส่วนที่มาจากรายได้ของ IPAC เอง และเงินทุนในส่วนที่มาจากผู้สนับสนุนในแต่ละครั้งนั้น มีจำนวนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่จะนำมาบริหารจัดการกิจกรรม ตัวอย่างเช่น ในการจัดงานเทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อเยาวชน ครั้งที่ 1 ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ IPAC ได้จัดขึ้น ประสบปัญหาในเรื่องของงบประมาณที่ไม่สมดุลกัน

ตัวอย่าง งบประมาณในการจัดงาน เทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อเยาวชน ครั้งที่ 1
ณ สมาคมฝรั่งเศส 8 และ 9 มีนาคม 2551

ตารางที่ 1.1 ค่าใช้จ่ายในโครงการเทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อเยาวชน ครั้งที่ 1

ค่าใช้จ่ายในโครงการเทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อเยาวชน ครั้งที่ 1	
รายการ	จำนวนเงิน
ค่าเช่าสถานที่ในการจัดงาน(สมาคมฝรั่งเศส)	30,000 บาท
ค่าการประชาสัมพันธ์(โปสเตอร์ สูจิบัตรงาน)	15,000 บาท
ค่าจ้างอุปกรณ์ แสง เสียง	25,000 บาท
ค่าจ้างบุคลากร	30,000 บาท
ค่าอาหาร	8,000 บาท
ค่าโทรศัพท์	2,000 บาท
ค่าเดินทาง	5,000 บาท
ค่าจัดทำสินค้าที่ระลึก	10,000 บาท
รวม	125,000 บาท

ตารางที่ 1.2 รายได้จากการจัดโครงการเทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อเยาวชน ครั้งที่ 1

รายได้จากการจัดโครงการเทศกาลศิลปะสร้างสรรค์เพื่อเยาวชน ครั้งที่ 1	
รายการ	จำนวนเงิน
รายได้จากผู้สนับสนุน	40,000 บาท
รายได้จากการบริจาค	13,000 บาท
รายได้จากการขายสินค้าที่ระลึก	20,000 บาท
รายได้จากการขายบัตรชมการแสดง	10,000 บาท
รวม	83,000 บาท

ที่มา: สมเจตน์ ยามาเจริญ (สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2552)

จากรายการข้างต้นจะเห็นว่าในการจัดกิจกรรมดังกล่าวของ IPAC รายได้จากผู้สนับสนุนกิจกรรมมีจำนวนน้อยไม่สมดุลกับจำนวนของรายจ่ายซึ่งทำให้ IPAC ประสบกับ

ปัญหาภาวะขาดทุน ส่งผลกระทบไปยังค่าใช้จ่ายภายในองค์กร และ กระทบไปถึงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไปของ IPAC

จากคำกล่าวของคุณเพชรยุพา บุญศิริจรูญรัฐ(2551, น. 248) ที่ว่า “คนทำงานศิลปะหรือศิลปินส่วนใหญ่จะมองว่าเรื่องการหาทุนนั้นไม่สำคัญ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าทุนนั้นก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะผลักดันให้เป้าหมายหรือผลงานนั้นๆสำเร็จลุล่วงไปได้ เพราะฉะนั้นคนที่ทำงานหรือจะเป็นหัวหน้างานก็ควรจะรู้หลักในการจัดหาทุนอย่างเหมาะสมเพื่อที่เราจะสร้างทีมของเราหรือการที่เราจะเข้าหาผู้ใหญ่ วิธีการพูดและการสร้างแนวคิดเพื่อให้เขาสนับสนุนเรา” ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานของ IPAC ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนที่มีความสามารถในทางศิลปะมากกว่าการบริหารจัดการ จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนในเรื่องของการดำเนินการหาทุน ไม่มีการวางแผนการระดมทุนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาในเรื่องของการเงิน ที่จะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังส่วนอื่นๆของ IPAC และ เพื่อให้ IPAC ยังดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อเยาวชน และสังคมต่อไป ผู้ศึกษาซึ่งได้เคยมีโอกาสร่วมกิจกรรมกับ IPAC ได้เล็งเห็นว่ากิจกรรมต่างๆที่ผ่านมาของ IPAC ล้วนแล้วแต่มีประโยชน์ และเป็นที่น่าเสียดายหากปัญหาในเรื่องของเงินทุนนั้นจะทำให้กิจกรรมที่มีประโยชน์เหล่านั้นต้องถูกยกเลิกไป

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบและวิธีการต่างๆในการระดมทุน (Fundraising) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางสำหรับการสร้างรูปแบบการระดมทุนขององค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ซึ่งรูปแบบการระดมทุนที่ได้นั้น จะนำมาวิเคราะห์ใช้กับ IPAC เพื่อเป็นประตุสู่การแก้ไขปัญหาในด้านเงินทุนให้กับ IPAC และรูปแบบการระดมทุนที่ได้นั้นก็จะเป็นประโยชน์สำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไรอื่นๆนำไปปรับใช้กับองค์กรของตัวเองต่อไป เพราะหากองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรต่างๆสามารถดำเนินกิจกรรมที่สร้างสรรค์สำหรับเยาวชนได้อย่างต่อเนื่องแล้ว นอกจากตัวเยาวชนเองที่จะได้รับผลประโยชน์แล้ว สังคมไทยก็จะได้ผลประโยชน์ด้วย นำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพ น่าอยู่ และมีความเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ศึกษาค้นคว้าแนวทางการระดมทุนที่เหมาะสมสำหรับองค์กรทางศิลปวัฒนธรรมที่ไม่แสวงหากำไร
2. เพื่อแนะนำแนวทางในการประยุกต์และพัฒนารูปแบบการระดมทุนที่เหมาะสมสำหรับศูนย์วัฒนธรรมศิลปะการแสดงเพื่อพัฒนาเยาวชน (IPAC)

1.3 ขอบเขตของโครงการ

การศึกษาโครงการรูปแบบการระดมทุนสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไร กรณีศึกษาศูนย์วัฒนธรรมศิลปะการแสดงเพื่อพัฒนาเยาวชนในครั้งนี้ผู้ศึกษาจะทำการศึกษารูปแบบการระดมทุนจากองค์กรทางศิลปวัฒนธรรมที่ไม่แสวงหากำไรในประเทศไทย

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

การระดมทุน เป็นกิจกรรมการวางแผนเกี่ยวกับการบริจาคโดยที่กิจกรรมการระดมทุนจะต้องดำเนินการไปภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์ขององค์กร กระบวนการ การระดมทุนจะเกี่ยวข้องกับองค์การที่จะระดมทุนโดยที่จะต้องมีการวางแผนในการระดมทุน และมีรายละเอียดการประเมินภารกิจในการระดมทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดและต้องการที่จะบรรลุภารกิจ โดยการบริหารจัดการเทคนิค และแหล่งของทุน การปฏิบัติในการระดมทุนจะอยู่ในแผนทางยุทธศาสตร์ในการระดมทุนซึ่งองค์กรจะเป็นผู้จัดทำเพื่อที่จะทำให้เกิดเศรษฐกิจที่ยั่งยืนขององค์กร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

แนวทางที่สามารถจะสร้างรูปแบบการระดมทุนที่เหมาะสมกับศูนย์วัฒนธรรมศิลปะการแสดงเพื่อพัฒนาเยาวชน และ องค์กรทางศิลปวัฒนธรรมวัฒนธรรมที่ไม่แสวงหากำไร ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารองค์กรทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อการระดมทุนและการเพิ่มเงินทุนสำหรับการจัดโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรต่อไป